

سَلَامُ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بلایاٹ طبیعے

جلد دوم

نویسنده:
پاتریک ال ابوت

مترجم:
دکتر نعمت حسنے

عنوان و نام پدیدآور	سرشناسه
Abbott, Patrick L.	:
بلایای طبیعی / نویسنده پاتریک ال ابوت ؛ مترجم نعمت حسنی، کیوان کریملو.	ابوت، پاتریک ال.
تهران: ندای کارآفرین ، ۱۳۹۲.	Abbott, Patrick L.
ج. ۱۰۴-۹۷۸-۶۰۰-۹۳۶۲۵-۰۵-۴؛ ج. ۱۰۴-۹۷۸-۶۰۰-۹۳۶۲۵-۰۵-۴.	مشخصات نشر
ج. ۱۲-۹۷۸-۶۰۰-۹۳۶۲۵-۰۵-۴؛	مشخصات ظاهری
فیبا	شابک
Natural disasters, 8th ed, c2009.:	وضعيت فهرست نويسى
عنوان اصلی:	يادداشت
بلاهای طبیعی	موضوع
حسنی، نعمت، ۱۳۲۸ - ، مترجم	شناسه افروده
کریملو، کیوان، ۱۳۶۳ - ، مترجم	شناسه افروده
GB5014 ۱۳۹۲ ب ۲ الف/۱۴	رده بندی کنگره
۹۰۴/۵	رده بندی دیوبی
۳۱۸۲۲۷۲	شماره کتابشناسی ملی

نویسنده: پاتریک ال ابوت

متوجهان: دکتر نعمت حسنی، کیوان کریم لو

ناظر علمی: دکتر حسین ملانظر

ویراستار ادبی و بازخوان: زهرا طاهری

طراح جلد: سیدوحید دشتیان مقدم

نشانی: انتهای غربی بزرگراه جلال آل احمد، نرسیله به بزرگراه آیت الله اشرفی اصفهانی، بخش نهم شمالی سازمان پیشگیری و مدیریت بحران شهر تهران، دفتر تحقیقات و مطالعات راهبردی

تلفن: ۰۴۴۲۷۲۰۰۹   **فکس:** ۰۴۴۲۴۴۰۰۹

پست الکترونیک: rsc.tdmmo@gmail.com / journal@tdmmo.ir

تیراز: ۱۰۰۰

تاریخ و نوبت چاپ: بهار ۱۳۹۲

لیتوگرافی و چاپ: چاپخانه اسری

فهرست مطالب

فصل دهم- حرکات توده‌ای

۱	نکات اصلی
۴	نقش نیروی جاذبه
۵	خرش
۹	دلایل خارجی گسیختگی شیب‌ها
۱۰	نقش‌های خارجی آب
۱۰	دلایل داخلی گسیختگی شیب‌ها
۱۰	مواد ذاتاً ناپایدار
۱۳	گسیختگی‌های شیب ناشی از شن روان در کانادا
۱۴	نقش داخلی آب
۱۸	مطالعه عمیق‌تر
۱۸	تحلیل پایداری شیب
۲۱	واینت، ایتالیا، ۱۹۶۳
۲۴	کاهش همبستگی
۲۴	ساختارهای زمین‌شناسی ناسازگار
۲۴	سطح لغزیده شده قدیمی
۲۵	بستر سازی در معرض نور
۲۶	ساختار سنگ‌ها
۲۶	شروع شدن جنبش‌های توده‌ای
۲۷	دسته‌بندی حرکات توده‌ای
۲۸	ریزش

۳۰	پارک ملی یوسمایت، کالیفرنیا.....
۳۱	لغزش‌ها .....
۳۳	لغزش‌های چرخشی .....
۳۶	انسینادا، باجا، کالیفرنیا.....
۳۹	لغزش‌های انتقالی.....
۳۹	بلوک لغزشی کالیفرنیا.....
۴۰	ارتفاعات تورناگین، آنکوریج، آلاسکا، ۱۹۶۴، گسترش جانبی.....
۴۲	جريدةات.....
۴۳	پورتوگز بند، کالیفرنیا، جریان خاک.....
۴۶	ریزش و جريانات نخاله‌ای لakan چیتا، کالیفرنیا ۱۹۹۵ و ۲۰۰۵ .....
۴۹	جريدةان نخاله‌ای با مسیر طولانی.....
۵۱	واقعه بلک آوک، کالیفرنیا.....
۵۲	واقعه إلم، سوئیس، ۱۸۸۱ .....
۵۴	کوه تریل، آلبرتا، کانادا، ۱۹۰۳ .....
۵۵	واقعه نوادوس هاسکاران، پرو .....
۵۹	حرکات جريانات سنگی مایع گون (Sturzstorm) .....
۶۰	بهمن‌های برفی .....
۶۷	کاهش خطرات.....
۶۸	حرکات توده‌ای زیر دریایی.....
۷۰	فروننشست.....
۷۰	فروننشست آرام .....
۷۰	تراکم دلتا، رودخانه می‌سی‌سی‌پی، لوئیزیانا.....
۷۲	خارج شدن آب زیرزمینی، مکزیکوسیتی .....

استخراج نفت، منطقه هاستون- گالوستون، تگزاس	۷۶
فرو نشست طولانی مدت، نیز، ایتالیا	۷۶
فرونشست فاجعه بار	۷۸
گودال‌های سنگ آهکی، جنوب ایالات متحده آمریکا	۷۸
خلاصه	۸۲
سؤالاتی برای مرور	۸۵
سؤالاتی برای تفکر بیشتر	۸۶
فصل یازدهم- صول آب و هوایی و گردباد	
نکات اصلی	۸۷
آب و هوا در برابر اقلیم	۸۸
تابش خورشیدی که جذب زمین می‌شود	۹۰
آلبدو (میزان بازتابش)	۹۱
تأثیر گلخانه‌ای	۹۱
آب و گرما	۹۳
نکته جانبی	۹۳
مقیاس‌های درجه حرارت	۹۳
حرکت عمودی هوا	۹۷
فرآیند بی‌درر و	۹۹
آهنگ کاهشی	۹۹
تفاوت در میزان گرم شدن خاک و آب	۱۰۰
لایه‌بندی بخش‌های پایینی اتمسفر	۱۰۳
گردش عمومی اتمسفر	۱۰۴
عرض‌های پایینی	۱۰۴

108.....	عرضهای میانی و بالایی.....
110.....	توده‌های هوایی.....
111.....	لبه‌ها.....
113.....	تنبدادها.....
115.....	مطالعه عمیق‌تر.....
115.....	تأثیر کوروولیوس.....
116.....	مقایسه با چرخ و فلك.....
118.....	توده‌های هوای چرخشی.....
121.....	بررسی الگوی جريان اتمسفر.....
123.....	جريان کلی آب اقیانوس‌ها.....
124.....	جريان سطحی.....
125.....	گردش آب عمیق اقیانوسی.....
126.....	آب و هوای نامساعد.....
128.....	گرددادهای عرضهای میانی.....
130.....	طوفان قرن در شرق ایالات متحده آمریکا، ۱۵-۱۲ مارس ۱۹۹۳.....
134.....	کولاك.....
135.....	شمال شرق ایالات متحده آمریکا؛ ۶-۸ ژانویه ۱۹۹۶.....
136.....	مطالعه عمیق‌تر.....
136.....	رادار داپلر.....
136.....	طوفان یخ.....
138.....	طوفان یخ کانادائی، ۵-۹ ژانویه سال ۱۹۹۸.....
139.....	نحوه فعالیت طوفان‌های تندری.....
143.....	داون‌برست؛ دشمن هوایی‌ماها.....

۱۴۴.....	طوفان‌های تندri در آمریکای شمالی.....
۱۴۸.....	بارندگی‌های شدید و سیلابهای برق آسا.....
۱۴۸.....	منطقه مرکزی تگزاس .....
۱۵۱.....	تگرگ .....
۱۵۴.....	صاعقه.....
۱۵۷.....	صاعقه چگونه کار می‌کند؟.....
۱۶۱.....	چطور دچار صاعقه زدگی نشویم؟ .....
۱۶۲.....	بادهای مخرب .....
۱۶۳.....	دِرچوها .....
۱۶۴.....	دِرچوهای اونتاریو تا نیویورک، ۱۵ جولای ۱۹۹۵ .....
۱۶۵.....	تورنادوها .....
۱۶۵.....	تورنادوهای سه ایالتی، ۱۸ مارس ۱۹۲۵ .....
۱۶۷.....	چه چیز باعث به وجود آمدن تورنادوها می‌شود؟ .....
۱۷۱.....	تورنادوها در ایالات متحده آمریکا و کانادا.....
۱۷۴.....	تورنادوها، به طرق مختلف ایجاد خسارت می‌نمایند.....
۱۷۹.....	حادثه بزرگ، ۳-۴ آوریل ۱۹۷۴ .....
۱۸۲.....	تورنادوها و شهرها .....
۱۸۴.....	اتفاق‌های امن .....
۱۸۴.....	خلاصه .....
۱۸۶.....	سوالاتی برای مرور .....
۱۸۷.....	سوالاتی برای تفکر بیشتر .....
	فصل دوازدهم - تغییر اقلیم
۱۸۹.....	نکات اصلی .....

۱۹۱	اقليم اولیه زمین؛ یک گلخانه بزرگ
۱۹۴	تاریخچه اقلیمی زمین: مقیاس زمانی، میلیون‌ها سال
۱۹۶	دوران یخی اوآخر پالئوزویک
۱۹۹	دوران گرم اوآخر پالئوسن
۲۰۴	مطالعه عمیق‌تر
۲۰۴	ایزوتوب‌های اکسیژن و درجه حرارت
۲۰۴	دوران یخی اوآخر سنوزوئیک
۲۰۶	۳ میلیون سال اخیر
۲۰۶	رشد و عقب‌نشینی یخچال‌ها؛ مقیاس زمانی، هزاران سال
۲۱۴	تغییر اقلیم: مقیاس زمانی؛ صدها سال
۲۱۸	تغییرات اقلیمی کوتاه مدت: مقیاس زمانی؛ چندین سال
۲۱۹	ال‌نینو
۲۲۶	لانینا
۲۲۸	نوسان دهه‌ای اقیانوس آرام
۲۲۹	آتشفشنان و اقلیم
۲۳۰	ال‌چیچون، ۱۹۸۲
۲۳۱	کوه پیناتوبا، ۱۹۹۱
۲۳۲	تامبورا، ۱۸۱۵
۲۳۵	توبا، اندونزی، در حدود ۷۴۰۰۰ سال پیش
۲۳۵	تأثیرات آتشفشنانی- اقلیمی
۲۳۷	هزار سال اخیر
۲۳۸	مطالعه عمیق‌تر
۲۳۸	تمدن مایایی و تغییر اقلیم

۲۴۲	قرن بیستم.....
۲۴۳	تغییرات انرژی خورشیدی .....
۲۴۳	تأثیر گلخانه‌ای امروزی.....
۲۴۴	نکته جنبی.....
۲۴۴	ویالن‌های استرادیوان.....
۲۴۶	دی‌اکسید کربن (CO ₂).....
۲۴۸	مطالعه عمیق‌تر .....
۲۴۸	انسان‌ها چه زمانی شروع به گرمایش گلخانه‌ای نمودند؟.....
۲۴۹	متان (CH ₄).....
۲۵۰	اکسید نیتروژن (N ₂ O).....
۲۵۰	اوzon (O ₃).....
۲۵۱	کلرو فلورو کربن‌ها (CFC‌ها).....
۲۵۱	افزایش گاز گلخانه‌ای در قرن بیستم.....
۲۵۳	قرن بیست و یکم.....
۲۵۳	گرم‌ترین سال.....
۲۵۴	امواج حرارتی .....
۲۵۴	موج حرارتی در شیکاگو، جولای ۱۹۹۵ .....
۲۵۶	موج گرمایی اروپا، سال ۲۰۰۳ .....
۲۵۸	مدل‌های اقلیم جهانی.....
۲۵۹	درجه حرارت .....
۲۶۰	بارش.....
۲۶۲	خشکسالی و قحطی .....
۲۶۴	شن روان ایالات متحده آمریکا، دهه ۱۹۳۰ .....

۲۶۷	ذوب یخ
۲۶۸	یخ دریایی قطب شمال
۲۷۰	گرینلند
۲۷۱	قطب جنوب
۲۷۱	مطالعه عمیق‌تر
۲۷۱	نقطه اوج
۲۷۳	افزایش سطح آب دریاها
۲۷۴	چرخه اقیانوسی
۲۷۴	نشانه‌های تغییر
۲۷۵	گزینه‌های پیشگیری
۲۷۵	مطالعه عمیق‌تر
۲۷۵	زمان تأثیر
۲۷۷	تبادل تجاری آلاینده ها
۲۷۸	مهندسی قوی
۲۷۸	خلاصه
۲۸۲	سُؤالاتی برای مرور
۲۸۴	سُؤالاتی برای تفکر بیشتر

فصل سیزدهم - طوفان‌ها و خط ساحلی

۲۸۵	نکات اصلی
۲۸۶	طوفان‌ها
۲۸۸	نحوه رفتار یک طوفان
۲۹۲	آزاد شدن انرژی طوفان

۲۹۲	چشم
۲۹۵	نوارهای بارانی
۲۹۶	منشأهای طوفان
۲۹۹	طوفان‌های اقیانوس آتلانتیک شمالی
۳۰۱	طوفان‌های نوع CAPE VERED
۳۰۳	اندرو، آگوست ۱۹۹۲
۳۰۷	مسیرهای طوفان
۳۰۹	طوفان‌های نوع دریای کارائیب و خلیج مکزیک
۳۱۰	میچ، اکتبر ۱۹۹۸
۳۱۳	پیش‌بینی فصل طوفان
۳۱۷	خسارات طوفان
۳۲۰	خیزاب
۳۲۲	بارندگی‌های شدید و سیل
۳۲۲	طوفان‌ها و ساحل خلیج مکزیک
۳۲۲	گالوستون، تگزاس، سپتامبر ۱۹۰۰
۳۲۳	مطالعه عمیق‌تر
۳۲۳	نقش گرم شدن جهانی از فراوانی و شدت طوفان‌ها
۳۲۸	طوفان کاترینا
۳۲۹	آیا مرگ و میر و خرابی ناشی از طوفان کاترینا، تعجب آور بود؟
۳۳۱	نیواورلئان: آیا میتوان، شهری با این وضعیت را محافظت نمود؟
۳۳۳	طوفان‌ها و خط ساحلی آتلانتیک
۳۳۳	هوگو، سپتامبر سال ۱۹۸۹
۳۳۴	تخلیه، یک راه حل مشکل

۳۳۵	کاهش خسارات طوفان.....
۳۳۶	استانداردهای ساختمانی.....
۳۳۶	سقف‌ها.....
۳۳۷	برخورد با نخاله‌هایی که با باد حرکت می‌نمایند.....
۳۳۸	طراحی کاربری زمین.....
۳۳۹	محدودیت‌های توسعه در سواحل.....
۳۳۹	افزایش جهانی سطح آب دریاها.....
۳۴۱	طوفان‌ها و خط ساحلی اقیانوس آرام.....
۳۴۲	اینیکی، سپتامبر ۱۹۹۲.....
۳۴۴	گردبادها (سیکلون) و بنگلادش.....
۳۴۷	خط ساحلی.....
۳۴۸	موج‌ها در آب.....
۳۵۰	موج عظیم.....
۳۵۲	امواج در ساحل.....
۳۵۳	دلائل شکست موج‌ها.....
۳۵۳	سواحل در زمستان و تابستان.....
۳۵۷	ماسه‌های ساحلی، به عنوان محافظ ساحلی.....
۳۵۷	انکسار امواج.....
۳۵۸	مطالعه عمیق‌تر.....
۳۵۸	انرژی، پریود، طول و سرعت امواج در آب‌های عمیق.....
۳۶۰	جابجایی ماسه ساحلی.....
۳۶۱	تأثیرات انسان‌ها بر خطوط ساحلی.....
۳۶۱	سدها.....

۳۶۳	تقویت صخره‌های عمودی
۳۶۵	گروینها
۳۶۶	موج شکن‌ها
۳۶۶	جتی‌ها
۳۶۸	نکته جنبی
۳۶۸	شما هیچ‌گاه نمی‌توانید فقط یک کار را به انجام برسانید
۳۶۹	خلاصه
۳۷۲	سؤالاتی برای مرور
۳۷۴	سؤالاتی برای تفکر بیشتر
	فصل چهاردهم - سیل‌ها
۳۷۵	نکات اصلی
۳۷۸	رودخانه‌ها و آبراهه‌ها، چگونه کار می‌کنند
۳۷۸	نکته جنبی
۳۷۸	أنواع مختلف سیل مرگبار
۳۷۹	قطع طولی یک آبراهه
۳۸۰	تعادل آبراهه
۳۸۱	مورد ۱، دبی زیاد
۳۸۶	مورد ۲، بار زیاد
۳۸۸	تئوری جريان پله ای
۳۸۹	دشت سیلابی
۳۹۰	دوره بازگشت سیل
۳۹۰	فلورانس، ایتالیا، ۱۳۳۳ و ۱۹۶۶
۳۹۱	منحنی دوره بازگشت سیل‌ها

۳۹۴	مطالعه عمیق تر
۳۹۴	ساخت منحنی های فراوانی وقوع سیل
۳۹۷	انواع سیل
۳۹۸	سیلاب های برق آسا
۴۰۰	دره آنته لوب، آریزونا، ۱۹۹۷
۴۰۱	دره بیگ تامپسون، کلرادو، ۱۹۷۶
۴۰۵	رپید کریکز، بلک هیلز، جنوب داکوتا، ۱۹۷۲
۴۰۷	سیل های منطقه ای
۴۰۸	رودخانه سرخ در شمال
۴۱۰	سیستم رودخانه می سی بی
۴۱۲	برخی از سیل های تاریخی
۴۱۳	سیل بزرگ میانه غربی در سال ۱۹۹۳
۴۱۵	شرایط آب و هوایی
۴۱۶	نقش سیل بندها
۴۱۹	چین
۴۲۲	پاسخ های اجتماعی به خطرات مرتبط با سیل ها
۴۲۲	سد ها
۴۲۴	سیل جانستون در پنسیلوانیا، ۱۸۸۹
۴۲۵	سیل بندها
۴۲۶	کیسه شنی
۴۲۶	پیش بینی
۴۲۷	منطقه بندی و کاربری اراضی
۴۲۷	بیمه

اعلام وقوع حالت بحرانی توسط ریاست جمهوری (PDD)	۴۲۸
شہرسازی و سیل‌ها	۴۳۰
هیدرو گراف‌ها	۴۳۰
فراوانی رخداد سیل‌ها	۴۳۳
کانالیزه کردن	۴۳۵
روشی افراطی: لس آنجلس	۴۳۵
روش دو ملیتی: تیجانانا و سن دیگو	۴۳۶
روش هماهنگ نشده: جنوب سن دیگو	۴۳۸
بزرگ‌ترین سیل‌ها	۴۴۴
افسانه‌های مربوط به سیل‌های باستانی	۴۴۴
سیل‌های ناشی از شکسته شدن سدهای یخی	۴۴۵
خلاصه	۴۵۰
سؤالاتی برای مرور	۴۵۲
سؤالاتی برای تفکر بیشتر	۴۵۳
فصل پانزدهم - حریق	
نکات اصلی	۴۵۵
آتش چیست؟	۴۵۹
نیاز به آتش	۴۶۰
مثلث آتش	۴۶۲
نکته جنبی	۴۶۳
سوختن رم، ۶۴ سال قبل از میلاد	۴۶۳
نکته جنبی	۴۶۶
دیدگاه باستانی از آتش	۴۶۶

۴۶۷	مراحل آتش‌سوزی
۴۷۱	گسترش آتش
۴۷۲	سوخت
۴۷۳	باد
۴۷۵	تپوگرافی
۴۷۶	رفتار آتش
۴۷۸	سوختهای آتش
۴۷۸	چمن‌ها
۴۷۹	بوته‌ها
۴۸۰	فلوریدا
۴۸۱	کالیفرنیا
۴۸۳	جنگل‌ها
۴۸۴	نقش آب و هوا بر آتش
۴۸۵	نقش باد بر آتش
۴۸۵	بادهای سرد
۴۸۵	بادهای فوهن
۴۸۸	بادهای محلی
۴۸۹	منطقه دریاچه‌های بزرگ
۴۹۱	پیشتيگو، ويستانسيين
۴۹۲	ايلينويز، شيكانگو
۴۹۳	کالیفرنیا
۴۹۳	اوکلند و تپه‌های برکلی
۴۹۸	جنوب کالیفرنیا

۵۰۱	طراحی خانه و آتش سوزی
۵۰۶	نکات جنبی
۵۰۶	بادهای دیوانه کننده
۵۰۶	ما چقدر خوب یاد گرفته‌ایم؟
۵۰۹	اطفاء حریق
۵۱۱	پارک ملی یلو ایستون
۵۱۴	۱۰ سال بعد
۵۱۵	کالیفرنیا در برابر با جاکالیفرنیا : امروز بپردازیم یا بعداً پرداخت کنیم
۵۱۸	آتش سوزی سرو در ایالت سن دیه‌گو، اکتبر ۲۰۰۳
۵۲۰	غرب و جنوب ایالات متحده آمریکا در سال ۲۰۰۰
۵۲۳	لانینا
۵۲۳	آتش سوزی‌های تعمدی
۵۲۴	لس آلاموس، نیومکزیکو، می سال ۲۰۰۰
۵۲۵	استرالیا
۵۲۵	إل نینو
۵۲۷	اسکان در محل
۵۲۸	شیاهت‌های سیل و آتش
۵۲۹	خلاصه
۵۳۱	سؤالاتی برای مرور
۵۳۲	سؤالاتی برای تفکر بیشتر
	فصل شانزدهم - مرگ و میرهای بزرگ
۵۳۳	نکات اصلی
۵۳۴	فیل ها

.....	شناخت انقراض‌های اولیه و تاریخ زمینی	۵۴۱
.....	خلاصه‌ای از تاریخ حیات	۵۴۶
.....	گونه‌ها و داده‌های ثبت شده در فسیل‌ها	۵۴۸
.....	مثالی از تپه‌های دریایی مناطق حاره‌ای	۵۵۲
.....	انقراض‌های گسترده در دوران فنریوزوئیک	۵۵۵
.....	دلایل احتمالی انقراض‌های کلی	۵۵۹
.....	دلایل مرتبط با تکتونیک صفحه‌ای	۵۶۰
.....	تغییر در سرعت گسترش بستر دریا	۵۶۱
.....	تغییرات سطح دریاهای	۵۶۴
.....	تعداد و اندازه قاره‌ها	۵۶۵
.....	محل قاره‌ها و یخ‌زدگی	۵۶۶
.....	دلایل آتش‌شانی	۵۶۶
.....	تغییر در ترکیب اتمسفر	۵۶۷
.....	دلایل تغییر اقلیم	۵۶۷
.....	دلایل مربوط به ترکیب اقیانوسی	۵۶۸
.....	دلائل مربوط به خارج زمین	۵۷۰
.....	دلایل بیولوژیکی	۵۷۱
.....	تأثیرات گونه – محدوده‌ای	۵۷۲
.....	انقراض تصادفی	۵۷۳
.....	شکار و بیماری‌های اپیدمیک	۵۷۴
.....	دلایل مختلف انقراض کلی	۵۷۴
.....	مثال‌هایی از انقراض‌های کلی	۵۷۵
.....	انتهای دوران پرمیان (۲۵۳ میلیون سال پیش)	۵۷۵

.....	شکل‌گیری قاره بزرگ پانگایی	۵۷۶
.....	سقوط بستر دریا	۵۷۷
.....	تغییرات اقلیمی	۵۷۷
.....	تغییر در ترکیب اقیانوس‌ها	۵۷۷
.....	سیبری سیل‌های بازالتی را به دام می‌اندازد	۵۷۸
.....	مدت زمانی که حوادث مرتبط با این انقراض به طول انجامید	۵۷۸
.....	حیات در انتهای دوران پرمیان	۵۷۹
.....	انتهای دوران کرتاسه (۶۵ میلیون سال پیش)	۵۸۰
.....	افت سطح آب دریاها	۵۸۴
.....	سیل بازالتی	۵۸۴
.....	برخورد Chicxulub	۵۸۵
.....	فسیل‌های زنده	۵۸۷
.....	انقراض‌های دوران کواترنری	۵۸۹
.....	استرالیا	۵۹۳
.....	ماداگاسکار و نیوزلند	۵۹۳
.....	مطالعه عمیق‌تر	۵۹۴
.....	حفره‌های قیر، لس‌آنجلس بزرگ	۵۹۴
.....	نکته جانبی	۵۹۸
.....	وحشی شدن دوباره آمریکای شمالی	۵۹۸
.....	خلاصه	۶۰۰
.....	سؤالاتی برای مرور	۶۰۲
.....	سؤالاتی برای تفکر بیشتر	۶۰۳
.....	فصل هفدهم- برخورد با اجرام فضایی	

۶۰۵	نکات اصلی
۶۰۶	کارابکاس، پرو، ۱۵ سپتامبر ۲۰۰۷
۶۰۷	مناطق برخورد
۶۱۰	منابع خارج زمینی نخاله‌ها
۶۱۱	سیارک‌ها
۶۱۸	دبباله‌دارها
۶۲۴	سرعت نفوذ شهاب‌سنگ‌ها
۶۲۶	گرد و غبار کیهانی
۶۲۷	مطالعه عمیق‌تر
۶۲۷	برخورد دبباله‌دار شومیکر لوی ۹ با مشتری
۶۲۹	ستاره‌هایی که شبیه به گلوله هستند
۶۳۰	شهاب‌سنگ‌ها
۶۳۳	فرایند ایجاد حفره
۶۳۹	برخوردهای شکل دهنده حفره
۶۴۲	حفره شهابی (متئورکراتر، آریزونا)
۶۴۵	منشأ برخورد در خلیج چساپیک
۶۴۷	حوادث مرزی کرتاسه/ترتیاری
۶۵۰	شواهدی از برخورد K/T
۶۵۱	محل برخورد K/T
۶۵۲	زاویه برخورد
۶۵۴	مشکلاتی که در اثر برخورد برای حیات کره زمین ایجاد می‌گردد
۶۵۶	بزرگ‌ترین حوادث قرن بیستم
۶۵۶	تانگازکا، سیبری، ۱۹۰۸

۶۵۸	بزرگترین «حوادث نزدیک» قرن بیستم
۶۶۱	فراوانی برخوردهای عظیم
۶۶۳	یک طرح دفاعی
۶۶۸	خلاصه
۶۷۰	سؤالاتی برای مرور
۶۷۱	سؤالاتی برای تفکر بیشتر